

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyílttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Katonáink árváiért . . .

Irta: Lévy Mihály orsz. gyűl. képviselő.

A háboru napról-napra új feladatok, új kötelességek elé állítja a társadalmat.

Nincs annyi balszam Gileádban, amennyi a sok seb behegesztésére kellene e nehéz napokban. De, ahol a csodatevő balszam hiányzik, ott nem szabad most hiányzani a még csodatevőbb szeretetnek. Mert „a szeretet mindent megért, mindent elvisel, mindent remél”, mint Pál apostol nagy igazán mondja.

„A szeretet tűrő, a szeretet kegyes.” A szeretet szinte emberfeletti türelmére van most szüksége a csapások keresztje alatt roskadozónak. A szeretet kegyességére van szüksége ma a társadalomnak. Ha ez a szeretet nem üres frázis, hanem élő valóság, akkor nem ijedünk meg az új feladatoktól sem és készek vagyunk az új kötelességek vállalására.

Egyre többen kerülnek haza katonáink közül a harctérről olyanok, akik kenyérkereső munkára nem képesek többé. Mindinkább elfogja lelkünket a részvét, ha egy-egy családfő hősi haláláról értesülünk. Mindinkább fokozódik ezzel is az a kötelességünk, hogy e katonáink családjainak szomorú helyzetén segítsünk.

Nem csak az állam teszi meg a maga kötelességét, a társadalom is kiveszi e nemes munkából részét. Sajnos, eddig még nem indult meg olyan akció, amely a munkaképtelenné vált, vagy a családban elesett hősök családjainak intenzív segítését tűzte volna ki célul. Pedig éppen ezeken a családokon kell különösen segítenünk, ott kell megtörnünk a szeretet kenyerét, ahol nem lesz többé apa, aki azt megtörje övének.

E nagy földadat megoldásához haladéktalanul hozzá kell fognunk. Ha ezt a társada-

lom újabb megterhelése nélkül megtudjuk tenni, csak annál nagyobb megértéssel találkozhatunk mindenütt. Mi lenne ez?

Az újévi köszöntések megváltása, szélteben széles e hazában. Annyira el van terjedve ez a szokás, hogy egészen szegény sorsu emberek se sajnálnak újévi üdvözlésekért 40—50 fillért kiadni. A jobban szituáltaknál meg egész csinos összegek jutnak évenként erre a célra.

Rendelné el a belügyminister, hogy minden községben, a közoktatásügyi minister pedig, hogy minden iskolában gyűjtenék össze azt a pénzt csupán, amelyet újévi gratulációkra akartak költeni, az egyesek, meg a családok, ugyancsak erre lennének föl-szólítandók a pénzintézetek, a gyárak és egyéb vállalatok, akkor mindjárt szép összeghez lehetne jutni, az emberek külön megterhelése nélkül. Hasonlóképp kellene tenni a püspököknek is egyházmegyéjük területén. Ha másutt nem, a templomokban elhelyezett perselyekben tetemes adomány folynék be, a kenyérkereső nélkül maradt katona családok fölsegítésére, hogyha annak célját, idején minden pap meghirdetné.

Gondtól terhes, sulyos időkben úgy sincs semmi értelme a sztereotip b. u. é. k. betűknek; de meg a sok irka-firkálástól is megmenekednénk, ha az újévi üdvözlések megváltására elhatároznók magunkat. S hogy erre, kivétel nélkül mindenki el is határozza magát, ezt nagyon könnyű lesz elérni abban az esetben, ha az ujságok néhány buzdító szóval ajánlják e felkarolásra érdemes ügyet olvasóiknak.

Közönségünk nem fog habozni, hogy ezt a buzdítást kövesse. Nem, különösen azért, mert senkitől nem kérünk többet egyetlen fillérrel sem annál, mint amit újévi üdvözlésekre elkölteni szokott.

De egyöntetűen kellene ezt az akciót keresztül vinni, amely költségbe sem kerül. Az említett tényezők mindegyikének lehetően gyorsan ki kellene adnia rendeletét, hogy még idejekorán végrehajthassák.

Ha a közönség tisztában lesz az adakdzás módjával s tudni fogja, hogy éppen ennél a gyűjtésnél szolgálja a leghumánusabb célt s a gyűjtést megindítóinak személyében megnyugodni látja azt a biztosítékot, hogy fillérei hováfordítása kétséges nem marad, akkor biztosra vehetjük, hogy ez a hazafias akció megtermi gyümölcsét. Cseppekből lesz a tenger. Az újévi üdvözlések megváltási összege nem várt eredménnyel fog járni. Én megpróbáltam és saját tapasztalásom sikerére hivatkozom.

* * *

Az újévi köszöntések megváltási összeget mindenki a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala özvegy és árva alapja javára fizeti be. A posta a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38.) feladott pénz küldeményeket portómentesen szállítja, ha az utalványra fel van jegyezve, hogy katonáknak szánt szeretet adomány.

Vármegyei közgyűlés.

Folyó hó 18-án tartotta meg Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlését Mara László főispán elnöklete alatt. A bizottsági tagok csak gyér számban jelentek meg a közgyűlésen, mely 9 órakor vette kezdetét és már fél 11 órakor véget ért.

A közgyűlés állva hallgatta meg a miniszterelnök leiratát, amelyben értesíti a megye közönségét, hogy Ófelsége az őszi közgyűlésből hozzá intézett hódoló feliratot kegyesen tudomásul vette és megköszönte.

A 179 pontból álló tárgysorozat egyes pont-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Hegytetőn.

Hegytetőn állok, lankadó erővel,
Völgyben reményrom, emlékhulladék.
Magam is csak régi váromladék:
Sokat harcoltam rohanó idővel.

Mosolygó partok tűnnek a szemembe,
Vágyam nem csíhol rajtok sugarat.
Csak úgy élem le, ami megmaradt,
Nem vonz se hirnév, se üdv végtelenje,

A megnyugvás enyhe mosolya csábit,
Utamban eddig fel nem lelhetém
S bár béke pihen szent leheletén,
Szívem verése mind sűrűbbé válik . . .

Ami mögöttem, megrabolta lelkem,
Mégis vonzanak bús reményromok.
De föllángolni már alig tudok,
Az ősznek szele fujdogál felettem.

Kosztolánszky István.

Amit a karácsonyest diktált.

Szent karácsonyest. Sötét, félelemkeltő sötét. Hó sincs, hogy kissé tompitaná e rémes sötétet. Az emberen hideg borzongás fut végig, ha beletekint. Ugy rémlik, mintha jajgató, nyöszörgő lelkek vánszorognának az üres levegőben. Kinézek, bele a mély sötétbe. Nem látok semmit, csak ablakom keresztjét. De tovább hallom a jajgatást, nyöszörgést. Ujból végig borzongok. Elforgulok az ablaktól, hogy ne lássam a sötétet. Behunyom a szememet és a takarót fejemre huzom, hogy ne halljam a jajgatást és hörgést. Hiába. Tovább hallom. Jobban betakaródom. Egy pillanatra megszűnik az ijesztő zene. Kissé fellélekzem. Egyszerre csak eszembe jut a régi mese, hogy karácsonyeste haza szoktak járni elhunyt kedveseink lelkei, hogy velünk együtt örüljenek a ma született Jézusnak, ki magával hozta a szeretetet, a békét. Többé nem félek. Kitakarom a fejemet és a sötétbe is bele merek nézni. Már nem hallom a hör-

gést és jajgatást. Kinézek a sötétbe és most átlátok rajta. Át a Száván túl, le az Adriáig és a Kárpátokon túl a Visztuláig, látom a belga és francia hont, a Kaukázust és Egyiptomot, látom az egész világot. És újból halom a nyöszörgést és jajgatást, mit a világ minden részéről felém hoz a decemberi szél, amely szárnyára kapva még rémitőbbé nőveszti a bolygó lelkek jajgatását. És mindenütt látok holttesteket. Mintha egy óriási vihar valami óriási temetőt ásott volna ki és a halottakat szétszórta volna a szélrózsa minden irányába.

Ó mennyi halott, ó mennyi halott.

A mély sötétben át belátok millió meg millió kunyhóba, palotába, kastélyba. Mindenütt sápadt arcok, kisírt szemek. Csupa asszony, leány, öreg, gyerek. De olyan kevés karácsonyfát látok. A kunyhók millióiban egyetlen sem. Az idén nem hozott a Jézuska, mert haragszik. Haragszik, mert az emberek ebben az esztendőben nem szerették egymást, hanem gyűlölték, halálos gyűlölettel gyűlölték.

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

jait úgy szólván vita nélkül fogadták el, valamint az állandó választmánynak kellően megindokolt javaslatát is.

Vita egyedül Petroszény község vízvezetékének építésénél felmerült 96.000 korona pótménkáló fedezésére szükséges kölcsön jóváhagyásánál keletkezett. A közgyűlés visszaküldte az ügyet a községi előjárásához újabb előkészítés céljából.

Még megemlítjük, hogy a közgyűlés névszerinti szavazással egyhangulag megszavazta a vármegyénk 140.000 korona 6 százalékos hadikölcsön jegyzését.

A katonák karácsonyfája.

A karácsonyi és ujévi üdvözlések megváltása címén a „Szászváros és Vidéke” szerkesztőségéhez még a következő adományok folytak be:

A szászvárosi kórházakban levő sebesült katonák karácsonyfájára:

Benkő József 4 K, Kovács József ref. lelkész Tordos 5 K, lovag Tepser Richárdné 5 K, dr. Nagy Sándor 4 K. Eddig befolyt és nyugtázott összeg 48 K. Összesen 66 K.

A harctéren lévők karácsonyfájára:

Özv. Bede Dénesné 5 K, dr. Kristóf György 3 K. Eddig befolyt és nyugtázott összeg 51 K. Összesen 59 K.

Ezen összegek a Szászvárosi Takarékpénztárnál betétként kezeltetnek, s 24-én nyugta ellenében illetékes helyeikre küldettek. A nemes szlvü adakozóknak újolag hálás köszönetet mondunk adományaikért!

A háboru krónikája.

A miniszterelnökség sajtóosztályának a „Szászváros és Vidéke” részére küldött eredeti táviratai.

Berlin, dec. 19. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugaton tegnap ellenséges támadások egész sora történt. Nieuport és Bixschote közelében és Labassétól északra még folyik a harc. Lenstől nyugatra, Alberttől keletre és Noyontól nyugatra a támadásokat visszavertük. A keletporoszországi határon Pilkallentől nyugatra egy orosz lovasdandárt visszavertük. Lengyelországban az ellenség üldözését folytattuk.

Budapest, dec. 19. Hivatalos az északkeleti hadszíntérről. A Kroszno-zaklicyni vonalon tul előnyomult csapataink tegnap újból erős ellentállásra akadtak. A Dunajec alsó folyásánál is heves harcok folytak. Az orosz hátrvédet, amelyek a folyó nyugati partján szivósan tartották magukat, csaknem mind elűztük. Dél-

Fegyvert ragadtak és rohammal törtek egymás életére, millió meg millió. És elesetek ezren, százezeren, millió. Ott heverték a világ minden táján véresen, kialudt szemekkel, kihűlt szívvel. Ott pihennek huszan-harmincán egy-egy közös sirban messze-messze az édes otthontól, mindenütt, délen és északon, keleten és nyugaton. De lelkük most hazajött a drága otthonba, mert karácsonyeste szabad nekik hazajönni, hogy övéikkel együtt örüljenek a kis Jézusnak, kivel a szeretet és béke leszállt a földre. Eddig sohasem jajgattak. Most jajgatnak, mert olyan öres, olyan szomorú elhagyott régi otthonuk. Karácsonyfa sincs benne. A kis Jézuska nem hozott, mert hargszik, hogy az emberek elűzték a szeretetet, a békét és halálos gyűlölettel törnek egymás ellen.

Ó be szomorú ez a karácsonyest, amelyből hiányzik a szeretet, a béke.

Vajjon mikor szállsz vissza hozzánk elszállt szeretet, szeretett béke? Vajjon mikor?

K. S.

Lengyelországban üldöző harcok voltak. Az ellenséget mindenütt megvertük. Lovasságunk, amely már tegnapelőtt este benyomult Jodrzewowba (Andrejewbe), elérte a Nidát. Feljebb északra a szövetséges csapatok átlépték a Pilicát. A Kárpátokban — a mi csapatainkra sikeres kisebb ütközetektől eltekintve — sem sem történt. A Przemyslből kitört csapatok feladatuk teljesítése után anélkül, hogy az ellenség zavarta volna, néhány száz hadifogollyal visszatértek a várba. Höfer.

Berlin, dec. 20. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugaton Nieuportnál és Bixschotenél az ellenség eredménytelen támadásait tegnap beszüntette. Labassea környékén a franciák és angolok támadásait az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertük. Kétszáz színes embert és angolt foglyul ejtettünk. Kerek számban hatszáz angol halott fekszik arcvonalunk előtt. A Notre Dame de Lorettenél Bethunetől délkeletre egy hatszáz méter hosszú német lövészárkot az ellenség elfoglalt. Veszteségeink csekélyek. Az argonokban némi előhaladást tettünk és három géppuskát zsákmányoltunk. A kelet és nyugatporoszországi határról sincs ujság. Lengyelországban az orosz hadseregek kísérletet tettek arra, hogy a Rawka és a Nida mentén ujonnan előkészített hadállásban tartsák magukat. Mindenütt támadjuk őket.

Budapest, dec. 20. A főhadiszállásról: A Kárpátokban tegnap a Latorca vidéken az ellenséges előcsapatokat visszavertük. A lupkowi szorosától északkeletre nagyobb harcok fejlődnek. A Kroszno és Zaklicyn közti arcvonalból indított támadásunk mindenütt tért nyert. A Biala völgyben csapataink Tuchovig nyomultak előre. A Dunajec alsó folyása mentén a harcok tovább tartanak. Az oroszok ilyenformán Galiciában újból nagyobb haderőkkel fejtenek ki ellenállást. Dél-Lengyelországban elértük a Nidát. Höfer.

Berlin, dec. 21. A nagyfőhadiszállásról. A francia támadásokat Nieuportnál tegnap is visszautasítottuk. Richebourg l'Avoué és a d'Aire a Labassé csatorna között megtámadtuk az angol és india csapatokat. Az ellenséges lövészárkokat rohammal elfoglaltuk, az ellenséget állásaiból, súlyos veszteségeket okozva, visszavertük. Egy ágyut, öt gépegyvert, két aknavetőt zsákmányoltunk és 270 angolt és indust, köztük 10 tisztet, elfogtunk. A Notre Dame de Lorette mellett az ellenség által december 18-án elfoglalt lövészárkunkat visszavertük. Souin-Massiges környékén (Chalonstól északkeletre) a franciák tegnap hevesen támadtak és egy helyen egészen előárkunkba hatoltak, tüzelésünk hatása alatt azonban valamennyi támadásuk összeomlott. A franciák négy tisztet és 310 főnyi legénységet hagytak kezeink között. Állásaink előtt nagyszámban elesett francia hever. Az Argoneokban egy fontos erdei magaslatot elfoglaltunk. Le Four de Paris mellett három gépegyvert, egy revolverágyut zsákmányoltunk és 275 franciát foglyul ejtettünk. A Verduntól északnyugatra ellenünk nagy heveséggel indított francia támadások teljesen meghiusultak. A franciáknak egész arcvonalunk előtt tapasztalható élénk tevékenységét megmagyarázza Joffre tábornok 1914. december 17-éről keltett hadiparancsa, amelyet egy elesett francia tisztnél találtunk:

Hadseregparancs, kelt 1914. dec. 17-én. Három hónap alatt számtalan heves támadással sem voltak képesek sorainkat áttörni. Mindenütt győzelmesen ellenállottunk. Elérkezett a pillanat, hogy mutatkozó gyöngeségüket kihasználjuk, miután emberben és anyagban megerősödünk. Ütött a támadás órája!

Miután a német erőket sakkban tartottuk, most már arra kerül a sor, hogy megtörjük őket és hogy az országot a betolakodóktól végleg megszabadítsuk. Katonák! Franciaország ma inkább, mint valaha, számít bátorságotokra, erélyetekre és eltökélt akaratokra, hogy minden áron győzni fogtok. Győztetek már a Marne mellett, az Yser mentén, Lotharingiában és a Vogézekben, tudtok majd győzni a végső diadalig! Joffre.

Kelet- és Nyugat-Poroszországban a helyzet változatlan. Lengyelországban támadásunk előrehalad azok ellen az állások ellen, amelyekben az ellenség szembe fordult velünk.

Budapest, dec. 21. Hivatalos. A Kárpátokban támadásunk a Latorca felső területén jól halad előre. A lupkowi szorosától északkeletre, Kroszno-Tuchovtól északra és a Dunajec alsó részén hevesen tovább folyik a harc. Dél-Lengyelországban a helyzet nem változott. Höfer.

Budapest, dec. 22. A főhadiszállásról jelenti: Kárpátokban a hegyerinc közelében, attól délre a Nagyág, Latorca és Ung folyók területén új harcok folynak. Galiciában tegnap az oroszok ismét támadásba mentek át, anélkül, hogy sikert értek volna el. Különösen Dunajec alsó folyásánál szenvedtek súlyos vereségeket. Nida mentén és a Tomaschowtől délre fekvő területen kisebb ütközetek fejlődtek. Przemysl előterében a harcok tovább folynak. Höfer, vezérőrnagy.

Berlin, dec. 22. A nagy főhadiszállásról jelenti: Nieuportnál és Ypern vidékén általános nyugalom van. Francia territorialis csapatok által megerősített angol sereg tegnap és ma éjszaka kétségbeesetten támadott, hogy Saint Hubert és Giverchi mellett dec. 20-án elvesztett állásaikat visszafoglalják, de támadásaikat visszautasítottuk. Richebourg vidékén sikerült régi állásaikba megvetni lábukat. Franciáknak Albert vidékén Compiègnétől északkeletre Souin és Derthes mellett, az ellenünk tegnap intézett támadásait súlyos veszteségeket okozva, visszavertük. Argoneok nyugati részén néhány lövészárkot elfoglaltunk, Argoneoktól keletre, Verduntól északnyugatra és északra, a francia támadásokat könnyűszerrel visszautasítottuk, miközben helyenként legsúlyosabb veszteséget szenvedtek. Keleti harcszíntéren, Kelet- és Nyugat-Poroszországban a helyzet nem változott. Lengyelországban csapataink hevesen harcolnak Bzura és Rawka szakasz birtokáért több helyen. A már kierőszakolt szakaszon való átkelését Pilica jobb partján szövetséges csapatok még harcolnak, sajnos csak a közzététel után állapítottuk meg, hogy Joffre tábornok 1914. dec. 17-én kelt és tegnap nyilvánosságra hozott hadiparancsa a következő utóirattal végződött: A hadiparancs ma este az összes csapatokkal közlendő és megakadályozandó, hogy a sajtóba kerüljön.

Berlin, dec. 22. Kölnből jelenti, hogy Prondzynoki tengerész, aviatikus főhadnagy Dower felé repült és több bombát ledobott. Azt hiszik, hogy egyik bomba a pályaudvarra esett. Egy óra múlva visszatért.

Das beste Bier der Monarchie ist bekanntlich das **der Aktien-Brauerei Kőbánya**. Wer also **gutes Bier** trinken will, kann solches in **Broos Szászváros** nur beziehen von **der Firma Friedrich Schuleri**, die seit Jahren **die alleinige Vertretung** dieser Brauerei auf dem hiesigen Platze inne hat. 62 20-

Legujabb.

Konstantinápoly, dec. 23. A kaukázusi arcvonalon csapataink Arki-felé mennek, 30 kilométernyire Kóprikörtől keleti irányban. Éjjeli támadást intéztek az oroszok ellen, akik számos halottat és sebesültet hátrahagyva futásnak eredtek. Az Egyptom megszállására vezényelt indus csapatok nagy számban desszultálnak és fegyveresen csapatainkhoz pártolnak át.

Budapest, dec. 23. A Curie francia tenger-alattjárót anélkül, hogy támadáshoz juthatott volna, a tengerpartunkon a parti útegek és őrhajók lövöldözték és elsüllyesztették, a parancsnokot és 26 főnyi legénységét megmenettük és foglyul ejtettük. Csak a másodtiszt hiányzik. A XII. tengeraltjárónk, melynek parancsnoka Zerch Egon sorhajó hadnagy, e hó 21-én délután az Otrantoi szorosban 16 hajóból álló francia flótát megtámadott. A Csourbet típusu zászlós hajóra két torpedó lőtt, ki mindkét szer taláta, az ellenséges flótában eme keletkezett zavar, egyes hajóknak veszedelmes közelsége és a tenger erős hullámzása, kedvezőtlen időjárás mellett megakadályozták azt, hogy a tengeraltjáró az illető hajó további sorsáról bizonyosságot szerezhessen. A francia haditengerészetnek 4 Csourbet típusu hajója van, Jean Bart, Csourbet, France és Paris, mindezen az ujonnan épült dreagnought osztályhoz tartoznak és 1911. és 1912. években bocsátottak vízre, 23467 tonna tartalmuak és 20—22 tengeri mértföldnyi gyorsaságot képesek kifejteni. Fegyverzetük 12 drb. 30,5, 22 drb. 14-es és 4 drb. 7 cm. ágyuból és 4 viz alatt lanszirozó készülékből áll. Ama zászlós hajón, melyre a II. tengeraltjáró torpedókat lőtt volt, valószínűleg Bouc de Lapeyroure altengernagy, a francia flotta parancsnoka is jelen volt. Hajó legénységi állománya mintegy 1100 ember. Curie tengeraltjáró naszád ahhoz a 16 tengeraltjáróhoz tartozik, melyek egy osztályt képeznek, még pedig a modern osztályt és amelyek az 1910—1913-iki építési időszakban készültek. Curie tengeraltjáróknak 400 tonna deplacmentja volt a víz felszínén és 550 tonna a víz alatt. 2 torpedó-lanszirozó csővel volt felszerelve és a 840 lóerejű gép 12—14 mértföldnyi sebességet fejtett ki vizen és 8—9 tengeri mértföldnyi sebességet a víz alatt. Műveleti körének sugara 10 tengeri mértföldnyi ut mellett 1400 mértföldre terjed ki.

NAPI HIREK.

— *Előfizetőinknek, olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!*

— *Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.*

— A téli háboru borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal, Budapest, Váci-utca 38. sz. A posta ingyen szállítja.

— **Vöröskereszt megbizott a vármegyében.** Ő csász. és kir. fensége Ferencz Szalvátor főherceg, mint az országos önkéntes egészségápolás főfelügyelője, Csulay Lajos Hunyadvármegye alispánját, a vármegye területére kiterjedő hatáskörrel a Vöröskereszt-Egylet teljhatalmu megbizottjává kinevezte.

— **Kitüntetés.** Ziepfelmayer Alfred hadnagy, Ziepfelmayer Mátyás alezredes fia, aki mint zászlós vonult a harctérre, az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért az I-ső osztályu ezüst vilézségi éremmel lett kitüntetve.

— **Esküvő.** Tisch Miksa cs. és kir. 51 gy. ezredbeli százados, a 64. gy. ezred hadkiegészítő parancsnoka f. hó 23-án tartotta esküvőjét Szörényi Mária Elza urnóval, Szörényi Guidó p. ú. titkár nővérével, Déván. Gratulálunk!

— **Katonai szolgálati kötelezettség kiterjesztése.** A kivételes intézkedésekről szóló törvény módosításáról benyújtott törvényjavaslatban felhatalmazást kért a kormány, hogy az ország lakosságát a közvetlen hadicélok kivül különös és a hadiszolgáltatásokról szóló törvényben már szabályozott rokonjellegű személyi és dologi szolgálatok teljesítésére bármikor igénybe vehesse. Ez a törvény intézkedéseket tartalmaz arról, hogy egészségügyi, élelmezési, biztonsági vagy egyéb közszükségleti munkák végzésére a közigazgatási hatóság — miniszteri felhatalmazás alapján — személyes szolgáltatásra kötelezhet minden munkaképes egyént és pedig férfiakat a járásában és a határos járásokban, nőket a községükben és a határos községekben. Az ifjabbak megelőzik az idősebbeket. A nők mindig a férfiak lehetőleg csak rendesen foglalkozásuk körében alkalmazhatók. A törvény kimondja, hogy az ilyen szolgáltatások mindig azonnali készpénz fizetéssel díjazandók, ezzel szemben azonban az ilyen szolgáltatásra karhatalommal lehet a kötelezetteket kényszeríteni. A fegyencnek is hadiszolgáltatásra alkalmazhatók.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, a kik a harctéren elesett forrón szeretett fiunk, Lazaroiu János 5-ik ezredbeli főhadnagy halála feletti mély bánatunkat részvénytárgozataikkal enyhíteni szivesek voltak, ezton mondunk hálás köszönetet. Szászváros, 1914. december hó. Lazaroiu János és neje.

— **Egy százezer korona adomány.** Az Eternit-művek Hatschek Lajos cég hadsegélyezési célokra 100.000 koronát adományozott, melyből 50.000 koronát Magyarország részére nagyméltóságú báró Harkányi János kereskedelmiügyi magy. kir. miniszter ur, még az Ausztriának szánt ugyanilyen összeget, azaz szintén 50.000 koronát Felső-Ausztria helytartója kezeihez lefizetett.

— **Az algyógyi vöröskereszt-egylet** karácsony első napján délután a harctéren levő katonák szegényebb sorsu családjai, illetve gyermekei számára karácsonyfát állít fel, amelyre begyűlt adományokat ünnepélyesen kioszák. Este az algyógyon levő sebesülteket megvendégelik.

— **A helybeli evang. népiskola növendékei** a harctéren levő katonáknak karácsonyfájára 130 K 26 fillért gyűjtöttek. Ezen összeget az iskola vezetősége a nagyszebeni konzistoriumnak küldötte el.

— **Nem lesz heti állat-vásár.** Szászvároson 1914. december 25 és 26-án a szokásos heti állatvásár (ló, szarvasmarha, sertés és juh) a karácsonyi ünnepek miatt teljesen elmarad.

— **A ref. kollegum internátusi épületét** katonai kórházzá alakítják át. A költözködés és a berendezés folyik.

— **Színészet Szászvároson.** Hidassy Kálmán jó erőkből álló színtársulata tegnap megkezdte előadásait. Referátát — hely szüke miatt — jövő számunkban közlünk. Annyit most is mondhatunk, hogy a társulat megérdemli a támogatást.

— **Kutyák a Vöröskereszt szolgálatában.** A németországi szakfolyóiratok most sürűen emlegetik a csatatereken véletlenül elhagyott sebesültek felkeresésére alkalmazásban levő kutyák hasznát, és teljes joggal áldásosnak mondják azok működését, amely a csatatereken midőn azokról a küzdők elvonultak, jobbára a beállót sötétséggel kezdődik.

Ezek a hosszas idomítás révén begyakorlott állatok a csatatereken és azok környékén semmiféle zugot, bokrot, cserjét sem hagynak el keresésük közben és megbecsülhetetlen módon egészítik ki az egészségügyi csapatok tevékenységét, melyek erre a szolgálatra lehet mondani képtelenek volnának a kutyák segítsége nélkül.

— **Nyilvános köszönet.** Dr. Kristóf György tanár ur 2 K azaz kettő koronát volt szives adományozni egyháznak szegényei részére uj évi üdvözlés váltásául, a miért hálás köszönetet mond a ref. egyház előljárásága.

— **Külföldre szóló levelek nyitva adandók fel.** A kereskedelemügyi miniszter legujabban rendeletet adott ki az iránt, hogy a katonai érdekek megóvása céljából a külföldre menő postai küldemények katonai ellenőrzésnek alávesse. Ennek következtében a külföldre szóló közönséges és ajánlott leveleket ezentul nyitva kell a postára feladni, illetőleg a levélgyűjtő szekrénybe dobni. Továbbra is zárt küldeményeket csak Ausztriába és Bosznia-Hercegovinába lehet feladni. A rendelet intézkedik továbbá a pénzküldeményekre vonatkozólag is s e tekintetben elrendeli, hogy a külföldre szóló pénzeslevelek csak a felvevő postahivatalokban a postatisztviselő ellenőrzése után zárhatók le. E célból azok a postára nyitva viendők fel. Külföldre szóló postautalványok és csomagok szelvényeire magánközleményt írni tilos. Csomagokba írásbeli közleményt elhelyezni szintén tilos. A csomagok ellenőrzését a leadóhivatal teljesíti. A külföldre feladott, vagy külföldről érkező postai küldemények ellenőrzésén 3 katonai bizottság működik, még pedig Budapesteu, Brassóban és Temesvárott.

— **Betöréses-lopás.** Koh n Mór helybeli vendéglősnél eddig ismeretlen tettesek három izben tettek éjjeli látogatást s mindannyiszor megdézsmáltak az üzletében lévő elelmszerket és italokat. Egy izben pár korona készpénzt is vittek el. Jó lesz óvatosnak lenni.

— **A helybeli evang. népiskolában a harácsonyi szünidő** f. hó 23-án kezdődött és tart január 4-éig.

— **Ujra veszett kutya járt a városban.** F. hó 23-án egy valószínűleg veszett eb megmárt egy kis gyermeket, miért a hatóság ebzárlatot fog elrendelni. A fiucskát a Pasteur-be szállítják. Legyünk óvatosak a kutyákkal szemben.

— **Aki ruhaszövetet akar rendelni** az forduljon Szathmáry Aladár szászvárosi kereskedelmi ügynökhöz (Sétátér-u. 5), aki brüni, jägerndorfi és olmützi posztó gyárat képviseli. Női és férfi szövetekben ujdonságok!

— **Uj kétkoronások.** Mint ismeretes, a háboru elején kétkoronás papirpénzeket bocsátottak ki. A bankó gyorsan is terjed, azonban a papirja kritikán alóli volt. Könnyen szakadt, úgy, hogy a bankóragasztóknak nagy volt a keresete. Ezen a hibán segítenek most, mikor ujabb kétkoronásokat bocsátanak ki az előbbi rajzzal, de finomabb papiron, mely nem könnyen szakad.

B. ú. é. k.

Soha sem volt több okunk reá, hogy boldog uj évet kívánjunk, mint éppen most. Soha sem volt kívánság mögött annyi szivetépő kétség, annyi remegő óhajítás, várás, mint most, mikor mindnyájunk élete aggodalom, boldogsága, nyugodaloma, jóléte csak — kívánság. Térdre szeretnénk borulni, mikor kimondjuk e kívánságot: boldog uj évet, mert hiszen most nem kicsinyes, igénytelen, hétköznapi adományokra várunk a titokzatos uj esztendőből, hanem jövő nemzetünk, féltett gyermekeinek számára könyörgünk olyan idő-

ket, amikor a békeség, az igazság, becsületesség lesznek a föld urai s ők boldog polgárai lesznek egy virágzó, békés országnak.

Mivel e kívánság mindnyájunk szívében erős lánggal ég, szükséges e még — régi szokás szerint — kártyákra is felírni, ezzel közönyös, unalmas, üres betükké tenni s vele különben is tulhalmozott postai alkalmazottaink munkáját elviselhetetlenné fokozni? Ugy-e, nem? Minden névjegy, minden bélyeg: pénz, amelynek ma százféle fontosabb rendeltetése van, minthogy merev szokásoknak eszközüül szolgáljon.

Ne küldjünk kártyákat. Adjuk oda a reá szánt filléreket szegény katonáink szegény gyermekeinek, síró feleségének.

Az, aki a legtitkosabb kívánságoknak is tudója, az, aki jól ismeri, mi fáj nekünk, mit kíván lelkünk az új esztendőből, bizonyára inkább meghalja le nem írott kívánságainkat, ha szavunk csak azért néma, mert hangját a legnemesebb jócselekedetre váltottuk fel.

* * *

Adjuk az üdvözlőre szánt filléreinket a vöröskereszt-egyletnek, a hadsegélyző hivatalnak, jóléti bizottságoknak, szegényeknek, árváknak, a segélyre szorultaknak!

Dohányzók figyelmébe!

Sok pénzt takarít meg ha
„Riz Rózsa“
 antinikotin szivarka-hüvelyt használ!

Rapható: Weisz Dezső üzletében, Szászváros.

37 24—

Szives figyelmeztetés!

Ez uton is szives értesítésére hozom a n. é. sörfogyasztó közönségnek, hogy ezentul az üzletemből pohár számra hazavitetett sört **csakis a vevő saját poharaiba** (edényeibe) szolgáltatathatom ki, mert — rendszerint a cselédek hibáiból — a poharakat nem kapom rendesen vissza. Több mint **háromszáz poharam van kint** szanaszét, ezeknek beszállítását kérem.

Tisztelettel:

Eisenburger Gyula,

96 kávéház és sörcsarnok tulajdonos. 1—3

HIRDETMÉNY.

Szászváros szab. kir. rend. tan. város rendőrkapitánya ezennel közhírré teszi, miszerint a 8682/914. M. E. rendelet és a Hunyadvármegyei ármegállapító bizottság határozata alapján a lisztművekre vonatkozólag a kicsinyben való etadási árt a már f. évi dec. hó 10-én kiadott hirdetményben megállapított s az itt fel nem sorolt cikkek árának érintetlen fenntartása mellett a következőleg módosította és állapította meg:

Buzából előállított finom tészta liszt 1 kg. 78 fill.
 Buzából előállított főzőliszt 1 kg. 72 „
 Kenyérliszt 33% árpa liszttel 1 kg. 56 „
 Kenyérliszt 70% buza 30% tengeri liszttel 1 kg. 52 „

Aki ezen árakat be nem tartja, azt a vonatkozó 5600/914. és 8682/914. M. E. rendeletek értelmében kihágásért a Rendőrkapitány-ság esetről-esetre 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti.

Fekete kenyér szitált buza lisztből 1 kg. 54 fill.
 Fehér kenyér 1 kg. 56 „
 Buza dara 1 kg. 80 „
 Tarhonya tojásos 1 kg. 1 K 40 „
 Makaróni 1 kg. 1 K 60 „

Pap András, rkapitány.

Jótékony célú előadás!

A háboruban elesett helybeli illetőségű katonák özvegyeinek és árváinak segélyezésére.

ERZSÉBET és URANIA

szászvárosi egyesült mozgófényképszínházak, az „URANIA“ budapesti tudományos társaság tagjai.

Pénteken, f. évi december hó 25-én a „KÖZPONTI“ szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével.

A boldogság völgye.

A legújabb HENNY PORTEN film: Dráma 4 felv.

ANYAI SZERETET.

Amerikai dráma 2 felvonásban.

Háborus karikaturák.

MŰSOR:

1. Zene.
2. Paprika Jancsi mint bankszolga. Hum.
3. „Messter“ heti hiradó.
4. Anyai szeretet. Amerikai dráma 2 felv.
5. Julis néni hugai. Humoros.
6. Zene. (Szünet.)
7. A boldogság völgye. Dráma 4 felv. Henny Portennel.
8. Háborus karikaturák.
9. A zavargás. Vigjáték.
10. Zárinduló.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 80 fill., II. hely 50 fill., III. hely 20 fill. Karzat 30 fill., katonáknak és gyermekeknek 20 fill. Számozott helyek! Kitűnő műsor!

Jegyek előre válthatók a Müller-féle virágüzletben. Előadás kezdete pont d. u. ¹/₂₅ és este 8 órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

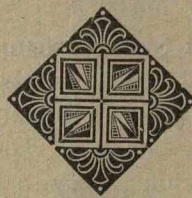
Szokott Ön hirdetni?

Reklám!

E nélkül nincs üzleti élet! oo

Aki ingatlant vagy bármit vesz, elad, bérel, bérbead, vagy vállalkozik, munkát, vagy munkásokat keres, az hirdessen a

reklám!

Ma már a jó bornak is cégér kell!

Többszöri, állandó hirdetéseknel nagy kedvezmény!

Szászváros és Vidéké-ben

Többszöri, állandó hirdetéseknel nagy kedvezmény!

A Szászvárosi Hitelszövetkezet, mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja
1915. évi január hó 3-án d. e. 11 órakor
saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést
tart, melyre a tagokat ezuton is
o o meghívja. o o

A gyűlés tárgya: 1 igazg. tag
véglegesen, 3 igazg. tag és 2
felügy. biz. tag ideiglenesen
leendő megválasztása.

A gyűlés a megjelent tagok szá-
mára való tekintet nélkül határoz.

95

Az igazgatóság.

Baumann Gusztáv

kenyérsütődéje Szászvároson, Főter 23. sz.

Alapított
1887. év-
ben.

Ajánlja friss péksüteményeit (kifli, zsemle, percc), valamint izletes kalácsait, kitűnő fehér és barna lisztből készített *házi komlós kenyereit*. Naponta kétszeri sütés. Nagy *liszt és korparaktár*. Megrendelt áruk kívánatra házhoz szállítanak. Tiszta kezelés, jól megsült áruk! 423 Gyors és pontos kiszolgálás! 30—

Tisztelettel: **Baumann Gusztáv** pék-mester.

Hirdetések jutányos árban
lapunk kiadóhivatalában. felvételnek

Andronye Péter

mészárosmester, Szászváros Schuster-u. 1.
Kún-kollegiumi konviktus húszállítója.

341

37—

Ajánlja naponkint frissen vágott, tiszta-
kezelésű marha, borju, sertés, bárány

hus áruit

Pontos kimérés! Tiszta kezelés!
o—o Jégsekreány! o—o

Kívánatra árut házhoz is szállítok!

Andronye Péter
mészáros, Schuster-u. 1. (Linda-féle ház).

Brassai Brutus Szászvároson

Raktáron tartok: modern lakás
berendezéseket, ebédlő-, háló-,
szalon és iroda berendezéseket,
ugyszintén egyszerű és egyes bu-
torokban is nagy választék. oo

Kényelmes fizetési feltételek!
oo Pontos kiszolgálás! oo

bútor-raktára Ország-út 3. szám.

Ebédlők és hálószobák 200 K-tól feljebb.
A n. é. közönség szives pártfogását
tisztel-
tel kéri **Brassai Brutus**
bútor-raktáros és temetkezési inté-
oo zet tulajdonos. oo

Írásbeli megkeresések is a legna-
gyobb gyorsasággal intéztek el.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt pa-
pir-raktárát u. m.: eljegyzési-
és esküvői-kártyáit, díszes
kiállítású meghívóit, névje-
gyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek
iskolai és irodai írószerek,
hivatalos és egyéb nyom-
tatványok a legjutányosabb
árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerekkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala

Transsilvania szálloda, Szászváros

A mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett étterem, kávéház. Kötő borok, izletes és tiszta konyha, állandóan friss hordó és palacsós. Olcsó modern szobák. Bérkocsik állandóan kaphatók. Minden vonathoz omnibusz vagy kocsik. Hangversenyek, színelőadások, bálók megtartására modern díszterem.

380

35

Tisztelettel: Haltrich Gusztáv szállodás

MARGEL N.

órás és ékszerész (Centrál-szálloda mellett)

SCHAFFHAUSEN,
OMEGA,
DOXA, ZYMA,
PRECIZIO
ÓRAK

Ajánlja dusan felszerelt rak-tárát. Nagy választék arany és ezüst órákból, láncokból, gyűrűkből, fülbevalókból, karkötőkből. Brillians-függők és gyűrűk a legszebb kivitelben.

Mindennemű javítás elvállaltatik! Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek!

325 39—

T. C. Az első nagybaári kályha és schamotte gyár Nagy-Baárban Hunyad-megyében ajánlja saját gyártmányait a n. é. közönségnek, u. m. *kályha-tűzhelyeket, kandallókat és takaréktűzhelyeket* minden színben és nagyságban régi vagy divatos stílusban. Jó munkáért, valamint tűzálló anyagért a gyár teljes felelősséget vállal öt éven át. *Falburkolatokat és fürdőkádakat valódi fayenceplattentől*, valamint mindennemű ezen szakmát érintő javításokat is elvállalunk mérsékelt árak mellett gyors kivitelre.

Teljes tisztelettel:

Első nagybaári kályha és Schamottegyár Nagybaárban, (Hunyadmege.)

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítunk mindenfelé s kérjük n. b. megbízásaikat. 324 39—

„GLORIA“ dupla maláta tápsör

A tordai sörgyár új sörkülönlegessége!

E sörkülönlegességünket csakis eredeti gyári töltésben hozzuk forgalomba!

A „GLORIA“ tápsör Szászvároson BAUM MIHÁLY sörfőraktárosnál és

minden fűszer és csemege üzletben, nemkülönben italmérsi helyiségekben kapható. 386 34—

Mendel Sörfőződe és Kereskedelmi Részvénytársaság, Torda.

Értesítjük a tisztelt sörfogyasztó közönséget, hogy a közkezdveltségnek örvendő

„GLORIA“ dupla maláta tápsörünket

ismét forgalomba hoztuk. — Felhívjuk a tisztelt sörfogyasztó közönség figyelmét e sörkülönlegességünknek *kiválóan dúsz maláta tartalmára* s így ennek *különösen nagy tápértékére*. Orvosi szaktekintélyek e sört nemcsak frissítő és étvágygerjesztő hatásánál fogva ajánlják, hanem ideges bántalmak s álmatlanság ellen, valamint elsöragu tápértékénél fogva üdülő betegeknek és gyengélkedőknek állandóan és sikeres eredménnyel rendelik. — *Hizokuránál és szoptatásnál* nélkülözhetetlen.

A „GLORIA“ dupla maláta tápsöréről

Dr. Bigler Gusztáv a közegészségtan ny. rendes tanára Kolozsvárt úgy nyilatkozik, hogy a *külföldi s hazai* dupla malátasörök közül *kitűnik*, amit a kolozsvári *állami vegykerületi állomás* vegyelemzése is megerősít. Sörgyárunkat a múlt évben a technika legújabb vívmányainak felhasználásával egész újonnan berendeztük, a legmodernebb maláta-gyárral kibővítettük és az üzem élére egy elsöragu külföldi szaktekintélyt állítottunk. Ez tette lehetővé, hogy olyan kitűnő sört tudunk előállítani, mint amilyen a

„GLORIA“ dupla maláta tápsör,

mely rövid idő alatt a sörfogyasztó közönségnek kedvencévé vált és ott, ahol forgalomba hoztuk, a legjobb ehez hasonló minőségű külföldi söröket is kiszorította.

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szeresheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkeken. Továbbá női curens árukban, u. m.: szövetek, szines selymek, kretonok, zefirek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókiosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 52—52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésebb férfi-ruhákat készítenek **BENKE EDE** szabó-mester ur vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.